

MONITOR WIETNAMSKI

MAJ 2019

„Monitor Wietnamski” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Wietnamie, ze szczególnym uwzględnieniem relacji z państwami Półwyspu Indochińskiego oraz krajami Europy Środkowej i Wschodniej
Materiał opracował dr Michał Zaręba – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR WIETNAMSKI

MAJ 2019

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

2 – 4 maja: minister obrony Japonii w Hanoi. Iwaya Takeshi złożył oficjalną wizytę w Wietnamie na zaproszenie swojego odpowiednika gen. Ngô Xuân Licha. Ministrowie rozmawiali o rozwijaniu bilateralnych relacji w oparciu o Komunikat o Wspólnej Wizji Wietnamsko-Japońskiej Współpracy Obronnej podpisany w kwietniu 2018 roku, koordynacji stanowisk na multilateralnych forach i wsparciu dla Wietnamu w przygotowaniach do pełnienia misji ONZ. Rozmowy zakończyły się również podpisaniem memorandum dotyczącego pogłębienia współpracy w zakresie przemysłu zbrojeniowego. Iwaya został także przyjęty przez premiera Nguyễn Xuân Phúca, który podziękował za japońską pomoc w rozminowywaniu i detoksykacji terenów Wietnamu, będących areną konfliktu na Półwyspie Indochińskim w latach 60. i 70. Podjęto również temat współpracy w zakresie medycyny wojskowej, cyberbezpieczeństwa czy szkolenia personelu.

2 – 16 maja: malezyjskie działania wymierzone w nielegalnie połowy wietnamskich rybaków. W efekcie operacji „Op Naga” przeprowadzonej przez Malezyjską agencję ds. egzekwowania prawa morskiego skontrolowanych zostało ponad 260 wietnamskich kutrów rybackich. Agencja zatrzymała 25 jednostek z 123 członkami załogi na pokładach, z czego 33 rybaków ostatecznie aresztowano za połowy z użyciem elektrowstrząsów, a 16 za nielegalne wtargnięcie na malezyjskie wody. Jak podała wietnamska Dyrekcja Rybołówstwa, działająca w ramach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, od początku zeszłego roku zanotowano ponad 100 incydentów, zatrzymano ponad 160 wietnamskich kutrów i ok. 1260 rybaków.

4 – 8 maja: wiceminister obrony Wietnamu na Kubie. Gen. Nguyễn Chí Vĩnh brał udział w dialogu ds. polityki obronnej z delegacją kubańską, na czele której stał Leopoldo

WIETNAM ZACIEŚNIŁ WSPÓLPRACĘ WOJSKOWĄ Z KOLEJNYMI PARTNERAMI

Obserwując działania wietnamskiej dyplomacji w maju można stwierdzić, że priorytetowy staje się obszar obronności. W Wietnamie obecni byli ministrowie obrony Japonii oraz Chin, w portach wietnamskich cumowały okręty francuskie i australijskie, a minister obrony Ngô Xuân Lich przebywał w Kanadzie.

Cintra Frías, minister rewolucyjnych sił zbrojnych rządu w Hawannie. Po podpisaniu protokołu końcowego, podsumowującego 60-lecie relacji obronnych, gen. Vinh został również przyjęty przez Raúla Castro, pierwszego sekretarza Komunistycznej Partii Kuby.

4 – 12 maja: minister obrony Wietnamu w z wizytą Kanadzie. Generał Ngô Xuân Lịch został zaproszony przez swojego odpowiednika Harjita Sajjana. Podczas rozmów w Ottawie politycy poruszyli kwestię wzmacniania bilateralnych relacji w zakresie obronności i rozwijania wszechstronnego partnerstwa strategicznego. Ministrowie dyskutowali także o organizacji szkoleń dla wietnamskich żołnierzy przygotowujących ich do realizacji misji ONZ, kursach w zakresie wiedzy wojskowej i języka angielskiego oraz zwalczaniu pozostałości wojennych i detoksykacji terenów dotkniętych działaniami militarnymi podczas wojny w Wietnamie. W efekcie rozmów doszło do podpisania porozumienia między ministerstwami, które określono jako kolejny krok w zacieśnianiu współpracy w dziedzinie obronności. Podczas wizyty Lịch został również przyjęty przez Davida Morrisona, doradcę premiera Kanady, który podkreślił wagę Wietnamu dla zachowania stabilności w regionie Azji i Pacyfiku.

6 – 8 maja: następczyni szwedzkiego tronu w Wietnamie. W pierwszej kolejności Wiktoria Bernadotte została przyjęta przez wiceprezydent Đặng Thị Ngọc Thịnh, z którą księżna dyskutowała o bezzwrotnej pomocy rozwojowej dla rządu w Hanoi, płynącej ze Sztokholmu, oraz wsparciu kandydatury Wietnamu na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ na lata 2020-21. Kolejno Wiktoria Bernadotte spotkała się z przewodniczącą Zgromadzenia Narodowego Nguyễn Thị Kim Ngân oraz premierem Nguyễn Xuân Phúciem. Podczas rozmów poruszono kwestię szybkiej implementacji Umowy o wolnym handlu między Wietnamem a Unią Europejską (EVFTA) czy współpracy w zakresie walki z efektem podnoszącego się poziomu mórz. Księżna została również przyjęta przez wicepremiera i ministra spraw zagranicznych Phạm Bình Minh oraz rozmawiała z lokalnymi władzami Hanoi i Ho Chi Minh o zacieśnieniu współpracy ze szwedzkimi miastami.

6 – 8 maja: minister spraw zagranicznych i współpracy międzynarodowej Włoch z wizytą w Hanoi. Enzo Moavero Milanese wziął udział w rozmowach z wietnamską delegacją, którą reprezentował jego odpowiednik, minister Minh. Efektem spotkania było podpisanie planu działania odnośnie do ustanowienia strategicznego partnerstwa między oboma państwami na lata 2019-20. Rozmawiano również o rozwoju handlu takimi produktami jak tekstylia, odzież, obuwie czy surowce energetyczne. Poruszona została także kwestia szybkiej implementacji EVFTA, co poparła strona włoska. Na zakończenie wizyty Milanese spotkał się również z przewodniczącą Ngân, której przekazał zaproszenie do złożenia wizyty we Włoszech od przewodniczących Senatu i Izby Deputowanych.

7 – 10 maja: jednostki Królewskiej Marynarki Wojennej Australii cumowały na południu Wietnamu. Do portu Cam Ranh wpłynęły dwa australijskie okręty, krążownik HMAS „Canberra” oraz fregata HMAS Newcastle, których obecność była związana z przeprowadzanymi manewrami Australia’s Indo-Pacific Endeavour 2019 (IPE 2019). Pierwszy raz od uruchomienia tej inicjatywy plany wizyt objęły również Wietnam. Przedstawiciele ok. 800-osobowego personelu spotkali się z władzami lokalnymi prowincji Khánh Hòa oraz z Naczelnym Dowództwem Regionu 4. Wietnamskiej Ludowej Marynarki Wojennej.

9 – 13 maja: oficjalna wizyta premiera Nepalu w Hanoi. Khadga Prasad Sharma Oli był obecny w Wietnamie, do którego przyjechał na zaproszenie premiera Phúca. Jego wizyta była również związana z obchodami Międzynarodowego święta Vesak, jednego z najważniejszych dla wyznawców buddyzmu. Najważniejszym punktem wizyty były jednak rozmowy z wietnamską delegacją, którą reprezentował premier rządu w Hanoi. Obrady doprowadziły do podpisania Umowy o uniknięciu zobowiązań wizowych dla dyplomatów i urzędników oraz sygnowania porozumienia ustanawiającego dwustronny mechanizm konsultacyjny na poziomie ministrów spraw zagranicznych. Podpisano również list intencyjny dotyczący rozpoczęcia negocjacji w sprawie podpisania umowy między Ministerstwem Przemysłu i Handlu Wietnamu a nepalskim resortem Przemysłu, Handlu i Zaopatrzenia. Porozumienia w sprawie zwalczania przestępczości podpisały także wietnamski resort Bezpieczeństwa Publicznego i nepalskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Co więcej, odnowione zostało memorandum pomiędzy Izbami Przemysłu i Handlu obydwu państw w sprawie wzajemnej promocji handlu i wymiany informacji. Sharma Oli został również przyjęty przez przewodniczącą ZN Wietnamu Ngân oraz wziął udział w Wietnamko-Nepalskim Forum Biznesowym.

9 – 12 maja: wiceprezydent Indii z oficjalną wizytą w Hanoi. Venkaiah Naidu został powitany przez wiceprezydent Wietnamu Đặng Thị Ngọc Thịnh, z którą rozmawiał na temat pogłębiania wszechstronnego partnerstwa strategicznego i efektywnej implementacji zawartych umów bilateralnych. Podczas pobytu Naidu został również zaproszony przez premiera Phúca, który poruszył temat uruchomienia bezpośrednich połączeń między obydwojema krajami w oparciu o współpracę linii VietJet i IndiGo Airlines.

11 – 14 maja: przewodniczący Rady Narodowej Bhutanu w Wietnamie. Obecność Tashi Dorji w Hanoi była odpowiedzią na zaproszenie przewodniczącej Zgromadzenia Narodowego Wietnamu. Oprócz Nguyễn Thị Kim Ngân Dorjiego przyjął również premier kraju Nguyễn Xuân Phúc. Politycy dyskutowali o podpisaniu umowy o uniknięciu obowiązku wizowego dla dyplomatów, współpracy w zakresie rolnictwa i ustanowieniu mechanizmu bilateralnego dialogu na poziomie ministrów spraw zagranicznych.

16 maja: wizyta ministra spraw zagranicznych Malezji. Saifuddin Abdullah został przyjęty przez swojego odpowiednika Minha oraz premiera Wietnamu Phúca. Podczas pierwszej wizyty szefa MSZ rządu w Kuala Lumpur doszło do rozmów na temat współpracy w zakresie bezpieczeństwa i podniesienia poziomu wymiany handlowej. Poruszono również kwestię wspólnych działań między potentatami energetycznymi Petronas i PetroVietnam oraz koordynacji działań na multilateralnych forach.

19 – 21 maja: spotkanie ministrów spraw zagranicznych Wietnamu i Kuby. Pobyt Phạm Bình Minh w Hawannie był odpowiedzią na zaproszenie jego odpowiednika Bruno Rodrígueza Parrilli. W efekcie spotkania doszło do podpisania Planu Politycznych Konsultacji na lata 2020-22. Podczas wizyty Minh miał również możliwość do rozmów z szefem partii Raúlem Castro, przewodniczącym Rady Państwa i Rady Ministrów Kuby Miguelem Díaz-Canelem oraz ze stojącym na czele Zgromadzenia Narodowego Władzą Ludu Estebanem Lazo Hernándezem.

20 – 23 maja: premier Nguyễn Xuân Phúc z oficjalną wizytą w Rosji. Szef wietnamskiego rządu wylądował na lotnisku w Petersburgu na zaproszenie swojego odpowiednika Dmitrija Miedwiediewa. W pierwszej kolejności spotkał się z merem miasta Aleksandrem Begłowem, z którym rozmawiał o sytuacji wietnamskiej społeczności w Rosji i zacieśnieniu współpracy między rosyjskim miastem a wietnamskimi metropoliami. Podczas pobytu w rosyjskiej stolicy Phúc dyskutował z Miedwiediewem o zacieśnieniu relacji w ramach wszechstronnego partnerstwa strategicznego, w oparciu o takie obszary jak wydobywanie surowców energetycznych, gdzie uznano za konieczną kooperację między Gazpromem a PetroVietnam. Co więcej, ustalono, iż dojdzie do pogłębienia współpracy w ramach Wietnamsko-Rosyjskiego Centrum Tropikalnego. Premier Wietnamu wziął udział w ceremonii otwarcia filii wietnamskiej firmy Vietnam's T&T Group w Moskwie, która ma pozyskiwać informacje dotyczące rosyjskich zaawansowanych technologii w zakresie rolnictwa, przemysłu, opieki społecznej i usług, partnerując lokalnym firmom. T&T Group ma być również odpowiedzialna za pobudzenie handlu takimi towarami jak ryby, krewetki, warzywa, mrożony drób czy produkty mleczne. W efekcie wizyty Nguyễn Xuân Phúca w Rosji zostało również podpisane 14 umów między ministerstwami oraz firmami z obydwu państw, a premier Wietnamu wziął również udział w Wietnamsko-Rosyjskim Forum Biznesowym, które przyciągnęło ok. 250 uczestników. Na zakończenie wizyty Phúc został przyjęty przez prezydenta Federacji Rosyjskiej Władimira Putina oraz stojącego na czele Dumy Państwowej Wiaczesława Wołodina, z którymi rozmawiał o efektach funkcjonowania Umowy o wolnym handlu między Wietnamem a Euroazjatycką Unią Gospodarczą i zacieśnieniu współpracy międzyparlamentarnej. Ostatnim akcentem wizyty wietnamskiej delegacji było podpisanie porozumienia między stolicami obydwu państw.

22 – 23 maja: spotkanie ministra spraw zagranicznych Wietnamu z Mike’em Pompeo. Sekretarz Stanu USA przyjął szefa wietnamskiej dyplomacji Phạm Bình Minh. Dyskutowano o kwestiach bezpieczeństwa w regionie Azji i Pacyfiku, detoksykacji terenów Wietnamu, gdzie podczas II wojny indochińskiej została użyta broń chemiczna, czy amerykańskiej Inicjatywie Krajów Dolnego Biegu Mekongu.

24 maja: Google i Facebook usunęły nielegalne treści z Internetu. Google zablokował ok. 7 tys. filmów oraz 19 kanałów na serwisie YouTube. Facebook z kolei usunął blisko 200 stron zawierających antyrządowe treści, ok. 2,5 tys. witryn reklamujących nielegalne produkty, ponad 200 związanych z hazardem oraz 208 fikcyjnych kont. Co więcej, z serwisów Google Play i App Store usunięto ponad 60 gier. Działania te były spowodowane z dostosowaniem się nowego prawa uchwalonego przez Wietnam na początku tego roku, które zakazuje publikacji antyrządowych treści w Internecie oraz zobowiązuje takie firmy jak Google czy Facebook do ustanowienia swoich biur w Wietnamie i magazynowania danych użytkowników na terenie kraju.

24 – 26 maja: premier Wietnamu w Norwegii. Po opuszczeniu Rosji Nguyễn Xuân Phúc złożył wizytę w Oslo, która była odpowiedzią na zaproszenie szefowej tamtejszego rządu Erny Solberg. W pierwszej kolejności premier wietnamskiego rządu wziął udział Wietnamsko-Norweskim Forum Biznesowym, a następnie został przyjęty przez premier Norwegii. Z Solberg Phúc rozmawiał o relacjach między Wietnamem a Europejskim Stowarzyszeniem Wolnego Handlu czy sytuacji wietnamskiej społeczności w Norwegii, szacowanej na 20 tys. osób. Poruszono również temat zacieśnienia współpracy w zakresie energetyki odnawialnej, handlu owocami morza, transportu, przemysłu stoczniowego czy leśnictwa. Phúc został również przyjęty przez króla Norwegii Haralda V, któremu przekazał zaproszenie do złożenia wizyty w Wietnamie, oraz przewodniczącą Tone Wilhelmsen Trøen, stojącą na czele Stortingu, norweskiego parlamentu.

26 – 28 maja: szef wietnamskiego rządu z wizytą w Szwecji. Ostatnim celem europejskiego tournée premiera Nguyễn Xuân Phúca był Sztokholm. Po udziale w forum biznesowym szef rządu w Hanoi spotkał się ze swoim odpowiednikiem Stefanem Löfvenem, który poruszył temat EVFTA oraz przekazał list intencyjny dotyczący udzielenia kredytu w kwocie 2 mld USD, chcącym inwestować w Wietnamie szwedzkim firmom. Premier Phúc został również zaproszony przez Karola XVI Gustawa, króla Szwecji, który podziękował za ciepłe przyjęcie w Wietnamie Wiktorii Bernadotte, następczyni tronu. Premier rządu w Hanoi miał również możliwość do rozmów z Andreasem Norlénem, przewodniczącym Riksdagu, szwedzkiego parlamentu, oraz przedstawicielami firm Electrolux, Oriflame, Scania, ABB, Ericsson, Volvo, AstraZeneca czy Stockholm Exergi.

27 – 29 maja: minister obrony narodowej Chin złożył oficjalną wizytę w Wietnamie. Wei Fenghe został przyjęty przez swojego odpowiednika Ngô Xuân

Lịchà w stołecznyh Hanoi. Ministrowie rozmawiali o rozwijaniu współpracy w oparciu o podpisany w 2017 roku Komunikat o Wspólnej Wizji Współpracy Obronnej do roku 2025. W efekcie spotkania doszło również do zawarcia porozumień w dziedzinie medycyny wojskowej i szkolenia personelu na lata 2019-20 oraz umowy o współpracy między Narodową Akademią Obrony Wietnamu a Narodowym Uniwersytetem Obrony w Pekinie. Ostatnim akcentem wizyty Wei Fenghe było spotkanie z przewodniczącą Nguyễn Thị Kim Ngân, której przekazał zaproszenie do Chin od Li Zhanshu, przewodniczącego Stałego Komitetu Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych.

28 maja – 5 czerwca: francuski okręt Marynarki Wojennej w Ho Chi Minh. W sajońskim porcie Hiệp Phước zacumowała fregata raketowa typu Hirozon Forbin D620 z ok. 200-osobowom załogą na pokładzie. W trakcie tygodniowej wizyty doszło do spotkań oficerów i sesji roboczych z udziałem marynarzy obydwu państw. Wizyta potwierdziła zacieśniające się relacje między Francją i Wietnamem w sferze wojskowej na bazie Komunikatu o Wspólnej Wizji Współpracy Obronnej na lata 2018-28, podpisanej we wrześniu zeszłego roku.

29 – 31 maja: wicepremier i minister spraw zagranicznych w Japonii. Phạm Bình Minh udał się do Tokio na zaproszenie Asō Tarō w związku z 25. Międzynarodową Konferencją „Przyszłość Azji”. Oprócz spotkania ze swoim odpowiednikiem, pobyt w Japonii był dla Minha okazją do rozmów z premier kraju Abe Shinzō, z którym dyskutował o współpracy w ramach Wszechstronnego i Progresywnego Porozumienia o Partnerstwie Transpacyficznym i koordynacji stanowisk na szczycie G20, który zaplanowano na czerwiec tego roku w Osace. Minh został również przyjęty przez Ōshimę Tadamoriego, stojącego na czele Izby Reprezentantów, spikera Izby Radców Date Chūichiego i szefa Japońskiej Agencji Współpracy Międzynarodowej, którym podziękował za udzielaną od lat Oficjalną Pomoc Rozwojową. Odbywająca się w Tokio konferencja stworzyła również okazję do rozmów z innymi liderami państw azjatyckich. Korzystając z obecności laotańskiej delegacji Minh spotkał się także z premierem rządu Laosu Thonglounem Sisoulithem.

30 maja: francusko-wietnamskie porozumienie w zakresie e-administracji. W Hanoi doszło do sygnowania umowy, na mocy której Francja zobowiązała się podjąć współpracę z Wietnamem w zakresie upowszechnienia administracji elektronicznej. Podpisy pod dokumentem złożyli szef kancelarii premiera Mai Tiến Dũng oraz Jean-Pierre Marcelli, reprezentujący Francuską Agencję Rozwoju. Na uroczystości sygnowania porozumienia obecny był również premier Phúc.

II. RELACJE INDOCHIAŃSKIE

8 maja: minister ds. kultu i religii Kambodży w Wietnamie. Him Chhem został przyjęty przez wicepremiera Wietnamu Trương Hòa Bìnha. Politycy rozmawiali o współpracy w zakresie szkolenia personelu skierowanego do rozwiązywania spraw mniejszości etnicznych. Podczas rozmów podjęty został również temat społeczności wietnamskiej w Kambodży i kambodżańskiej w Wietnamie oraz i wpływu do rozwój obydwu państw.

11 maja: oficjalna wizyta prezydenta Birmy. Z okazji obchodów Międzynarodowego święta Vesak w Wietnamie przebywał Win Myint, głowa birmańskiego państwa. Prezydent został przyjęty przez szefa rządu w Hanoi Nguyễn Xuân Phúca oraz stojącą na czele Zgromadzenia Narodowego Nguyễn Thị Kim Ngân, z którymi rozmawiał o współpracy w zakresie przemysłu obronnego, medycyny wojskowej, logistyki czy organizacji wspólnych ćwiczeń przygotowujących do misji search and rescue (poszukiwanie i ratunek). Politycy zdecydowali również, że wkrótce rozpoczną się negocjacje na temat wzajemnej pomocy w sprawach karnych.

28 – 30 maja: przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Kambodży w Wietnamie. Heng Samrin złożył w Hanoi oficjalną wizytę, która było odpowiedzią na zaproszenie przewodniczącej Ngân. Podczas spotkania szefowie ciał legislacyjnych podjęli temat zacieśnienia współpracy międzyparlamentarnej, przesiedlenia wietnamskiej społeczności z terenów Jeziora Tonle Sap czy zrównoważonego zarządzania zasobami rzeki Mekong. Co więcej, spotkanie zakończyło się podpisaniem memorandum między sekretariatami obydwu Zgromadzeń w zakresie szkolenia personelu i wymiany informacji odnośnie do technologii informacyjnych. Heng Samrin został również zaproszony przez premiera Nguyễn Xuân Phúca, z którym dyskutował o zakończeniu procesu demarkacji granic, w efekcie czego politycy podpisali dwa porozumienia w tym zakresie. Ostatnim akcentem wizyty przewodniczącego ZN Kambodży był pobyt w prowincji Hà Nam, położonej w Regionie Rzeki Czerwonej, gdzie spotkał się z lokalnymi władzami.

III. WIETNAM I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

14 maja: wietnamsko-rumuńskie konsultacje polityczne w Hanoi. W stolicy Wietnamu obecna była Monica Gheorghita, sekretarz stanu ds. globalnych rządu w Bukareszcie. Podczas rozmów z wietnamską delegacją, reprezentowaną przez premiera Nguyễn Xuân Phúca, poruszono m. in. temat szybkiej implementacji EVFTA czy poparcia kandydatury Wietnamu na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ na lata 2020-21. Rozmawiano także o przyspieszeniu procesu podpisania ramowej umowy o zwalczaniu przestępczości i programu

wymiany kulturalnej na lata 2019-21 oraz organizacji 16. spotkania wspólnego komitetu ds. współpracy gospodarczej. Gheorghita wskazała na konieczność rozmów między przedstawicielami świata biznesu obydwu państw i efektywnej implementacji umów podpisanych w trakcie organizowanego podczas wizyty sekretarz stanu Forum Biznesowego, w którym wzięło udział ponad 200 przedsiębiorców. Gheorghita została również zaproszona przez wiceministra spraw zagranicznych Tô Anh Dũng, z którym podjęła temat relacji na linii Rumunia-ASEAN, kwestię bezpieczeństwa regionalnego oraz współpracy gospodarczej w takich obszarach jak przemysł petrochemiczny, energetyka, medycyna, przetwórstwo żywności czy rolnictwo.

16 – 18 maja: przedstawiciele Ministerstwa Obrony Wietnamu z wizytą na Białorusi. Na czele delegacji przybyłej do Mińska stanął wiceszef resortu Bế Xuân Trường. Generał spotkał się z reprezentantami Państwowego Komitetu ds. Przemysłu Wojskowego, z którymi rozmawiał o współpracy wojskowej. Delegacja wietnamska obejrzała również organizowaną w stolicy Białorusi wystawę International Exhibition of Arms and Military Machinery 2019 (MILEX-2019).

29 maja: otwarcie klasy językowej i szkoleniowej dla kandydatów wyjeżdżających do Polski. Wietnamczycy chcący, spróbować swoich sił na polskim rynku pracy, uzyskali możliwość zdobycia wiedzy i nabycia umiejętności językowych, które pozwolą im do lepszej adaptacji nad Wisłą. Inicjatywa została uruchomiona w prowincji Quảng Bình przy udziale Młodzieżowego Centrum Usług Pracowniczych i firmy Sovilaco (South Vietnam Labor Company). Klasa ma za zadanie przygotować ok. 80 kandydatów, którzy będą ubiegać się o wizę pracowniczą do Polski.

29 maja: spotkanie Ambasadora Wietnamu w Czechach z prezydentem Konfederacji Przemysłu i Transportu. Hồ Minh Tuấn w rozmowach z Jaroslavem Hanákem podjął kwestię efektywnej realizacji umów podpisanych podczas kwietniowej wizyty wietnamskiego premiera w Czechach. Hanák z kolei poinformował, iż planowana jest podróż do Wietnamu przedstawicieli kilku ministerstw w celu przedyskutowania współpracy w zakresie energetyki i środowiska. Prawdopodobnym jest, iż pokryje się ona z planowaną na drugą połowę tego roku wizytą ministra ochrony środowiska Czech Richarda Brabeca, który ma podpisać umowę o współpracy w zakresie zarządzania zasobami wody i odpadami komunalnymi.

KOMENTARZ

1. Działania wietnamskiej dyplomacji zmierzają do dywersyfikacji partnerów, nie tylko na płaszczyźnie politycznej czy gospodarczej. Coraz bardziej zauważalne jest zacieśnianie relacji w dziedzinie obronności z kolejnymi partnerami z regionu Azji i Pacyfiku, a także poszukiwanie sojuszników z innych części świata. Wizyta japońskiego ministra obrony Iwaya Takeshiego tylko potwierdziła rosnące znaczenie relacji w zakresie bezpieczeństwa między Tokio a Hanoi, które rozwijane są w oparciu o Ekstensywne Partnerstwo Strategiczne na Rzecz Pokoju i Dobrobytu w Azji z marca 2014 roku czy Komunikat o Wspólnej Wizji Wietnamsko-Japońskiej Współpracy Obronnej z pierwszej połowy 2018 roku. W minionych dwunastu miesiącach miała również miejsce pierwsza w historii wizyta łodzi podwodnej typu Oyashio w porcie Cam Ranh, a w Đà Nẵng cumowała jednostka Japońskiej Straży Przybrzeżnej Kojima. Zapowiedzi polityków wskazują również na chęć współpracy między przemysłami zbrojeniowymi obydwu państw, co pokazuje wagę Wietnamu w strategii politycznej Tokio wobec regionu Azji Południowo-Wschodniej.

2. O ile współpraca z Japonią nie wydaje się być novum, o tyle zacieśnianie relacji obronnych z Kanadą w ostatnim czasie przykuwa uwagę ekspertów. O chęci zawarcia bliższego sojuszu świadczy złożona na początku maja pierwsza w historii wizyta ministra obrony Wietnamu. Choć Ottawa pozostaje jednym z ważniejszych partnerów ASEAN w kwestiach działań antyterrorystycznych i zwalczania skutków klęsk żywiołowych to dopiero ostatni rok przyniósł intensyfikację wspólnych działań w dziedzinie obronności państwami organizacji, wśród których znalazł się Wietnam. Wizyty okrętów kanadyjskich oraz objęcie Wietnamu Kanadyjskim Programem Szkolenia Wojskowego i Współpracy, który formalnie rozpoczął się jeszcze w 2017 roku, wskazują, iż Kanada zamierza odgrywać coraz większą rolę w regionie Azji i Pacyfiku, a rząd w Hanoi upatruje jako interesującego sojusznika, co zaznaczono na spotkaniu Ngô Xuân Lịch z Harjitem Sajjanem. Zainteresowana wzmocnieniem sojuszy obronnych z Wietnamem jest również Australia, czego dowodem było włączenie Hanoi w program manewrów Australia's Indo-Pacific Endeavour 2019 (IPE 2019) oraz wizyta dwóch australijskich okrętów krążownika HMAS „Canberra” i fregaty HMAS Newcastle. Zawarte jeszcze w 2010 roku porozumienie pozwoliło na organizację szkoleń dla wietnamskiego personelu w zakresie nauki języka czy kształcenia żołnierzy w australijskich szkołach i uczelniach. Po drodze nastąpiło również sformalizowanie dialogu w 2017 roku, czemu towarzyszyło polityczne wzmocnienie sojuszu w postaci podniesienia rangi relacji dwustronnych do poziomu partnerstwa strategicznego rok później. Wizyta okrętów przez obie strony została określona jako kolejny krok w budowaniu wzajemnego zaufania, a włączenie Wietnamu w program manewrów potwierdza chęć rozwijania współpracy w dziedzinie obronności, czego kolejnych dowodów należy się spodziewać w nadchodzących miesiącach 2019 roku.

3. Wietnam pogłębia również relacje z dawnymi sojusznikami, co potwierdziła organizacja konsultacji ds. polityki obronnej w Hawannie. Podczas wizyty na Kubie

wiceministra obrony Wietnamu Nguyễn Chí Vịnh, stojący na czele Ministerstwa Rewolucyjnych Sił Zbrojnych Leopoldo Cintra Frías, zapewnił o woli pogłębienia sojuszu militarnego, zwłaszcza w zakresie przemysłu obronnego, medycyny wojskowej oraz edukacji i szkoleń. Choć jak w przypadku spotkań na linii Hanoi-Hawanna nie ujawniono wielu szczegółów, to również należy się spodziewać intensyfikacji kontaktów w najbliższym czasie zwłaszcza, że obie strony zapowiadają huczne obchody 60. rocznicy nawiązania relacji dwustronnych. Warto zwrócić uwagę, iż pomimo szeregu spornych kwestii Wietnam stara się współpracować z Chinami w kwestiach bezpieczeństwa. Choć oba kraje pozostają w sporze o archipelagi na Morzu Południowochińskim, a Hanoi odczuwa skutki zdecydowanej polityki Pekinu wobec regionu Azji Południowo-Wschodniej, regularnie mają miejsce wspólne patrole i dialogi na szczeblu szefów resortów i wiceministrów. Ostatnie spotkanie między ministrem Ngô Xuân Lịchem a jego chińskim odpowiednikiem Wei Fenghe, które odbyło się przed najważniejszym szczytem ds. bezpieczeństwa tzw. Dialogiem Shangri-La, może oznaczać wolę eliminowania potencjalnych nieporozumień w kwestiach obronności, choć nie wydaje się, aby zbliżyło to obydwaj kraje do rozwiązania kwestii spornych wysp na Morzu Południowochińskim.

4. Wietnamska strategia poszerzenia wachlarza partnerów w dziedzinie obronności i ograniczenie powstania kolejnych zapalnych punktów z Chinami wydaje się być celem numer jeden przed nadchodzącymi dla Wietnamu wydarzeniami. Wraz z początkiem stycznia 2020 roku Hanoi obejmie bowiem przewodnictwo w ASEAN, a rok później odbędzie się 13. Zjazd Komunistycznej Partii Wietnamu, na którym zostaną wybrane nowe władze. Kierowanie pracami Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej stwarza Wietnamowi okazje do wprowadzenia na agendę wrażliwych dla Hanoi kwestii, umocnienia swojej pozycji w regionie i ugruntowanie zawieranych właśnie sojuszy. Co więcej, pozostaje otwartą kwestia ewentualnej sukcesji po Nguyễn Phú Trọngu, pełniącym od 2011 roku funkcję sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Wietnamu. Choć wcześniej pojawiały się pogłoski, że będzie on dążył do przedłużenia swojej kadencji, problemy zdrowotne, które objawiły się w zeszłym miesiącu, mogą zaprzepaścić te starania, a ewentualny nowy lider będzie potrzebował stabilności wewnątrz kraju i w regionie, aby budować pozycję swoją i Wietnamu.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

